

Moet de raad een oordeel geven over de rechtmatigheid van de verkiezingen?

Inderdaad moet de raad na de verkiezingen een oordeel geven over de rechtmatigheid van de verkiezingen. De organisatie en het verloop van de verkiezingen moeten op wettige wijze plaatsvinden. Het is aan de oude raad om daar een oordeel over uit te spreken. Dit gebeurt tijdens de laatste vergadering van de oude raad vlak voor de eerste samenkomst van de nieuwe raad op 29 maart 2018.

Bij de parlementaire behandeling van art. V4 Kieswet is het volgende opgemerkt: "Bij de beoordeling van de verkiezingen ter gelegenheid van het onderzoek van de geloofsbrieven heeft het vertegenwoordigend orgaan zich slechts af te vragen of de stemming op wettige wijze is geschied en of de uitslag van de stemming juist is vastgesteld." Aan het oordeel van de raad zijn twee mogelijke consequenties verbonden. Mocht de raad tot het oordeel komen dat de uitslag niet juist is vastgesteld, dan wordt tot een hertelling besloten. Als de raad van mening is dat de verkiezing zelf ongeldig is, dan heeft dit tot gevolg dat een herstemming gehouden wordt.

In maart 2010 heeft de Commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven van de gemeente Rotterdam een duidelijk voorbeeld gegeven. Deze commissie heeft de raad geadviseerd over het verloop van de verkiezingen. Op basis van bezwaren (in het proces verbaal), meldingen, feiten en waarneming heeft de commissie een rapport opgesteld waarin zij een advies geeft over de mogelijke onjuistheid van de uitslag en een mogelijke ongeldigheid van de stemming. Hier was uiteraard sprake van een uitzonderlijke situatie. In de meeste gevallen zal er geen aanleiding zijn om te twijfelen aan een goed verloop van de verkiezingen.

De raad heeft de bevoegdheid om te besluiten dat de stemmen (deels) opnieuw geteld dienen te worden en de bevoegdheid om over te gaan tot (gedeeltelijke) herstemming. Op 28 februari 2014 heeft de minister van BZK een circulaire uitgebracht waarin toegelicht wordt wanneer de raad gebruik kan maken van deze bevoegdheid.:

[Gemeenteraadverkiezingen: hertellingen, kenmerk 2014-0000116196, 28 februari 2014, Ministerie van BZK.](#)

In deze circulaire wordt o.m. uiteengezet wanneer de raad tot hertelling kan besluiten. Het ligt niet voor de hand dat besloten wordt tot een hertelling waarvan tevoren duidelijk is dat deze niet tot een andere samenstelling in de raad kan leiden. Ook een verschil in zetels tussen de voorlopige uitslag en de definitieve uitslag is geen reden om over te gaan tot hertelling.

Artikel V 4 Kieswet